

Prima instanță: Judecătoria Dubăsari
Judecător: B. Talpă
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Simciuc, I. Țurcan, E. Palanciuc

DECIZIE

10 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Chirilov Ion, prin intermediul avocatului Dorel Rotaru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de Chirilov Ion împotriva lui Moiseev Eduard, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Moiseev Eduard, a fost casată integral hotărârea Judecătoriei Dubăsari din 26 februarie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care, cererea de chemare în judecată depusă de Chirilov Ion împotriva lui Moiseev Eduard, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca tardivă,

c o n s t a t ă :

La data de 26 august 2014, Chirilov Ion, prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Moiseev Eduard, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Chirilov Ion a indicat că la data de 10 noiembrie 2008, i-a împrumutat pîrîtului Moiseev Eduard suma de 15 000 euro. Termenul împrumutului a fost de 12 luni și a expirat la data de 10 noiembrie 2009. Întru confirmarea împrumutului, Moiseev Eduard a eliberat o recipisă, iar la data de 02 decembrie 2010, a eliberat o nouă recipisă, prin care a

confirmat restituirea sumei de 626 euro, din împrumutul inițial de 15 000 euro și s-a obligat să restituie suma rămasă, în mărime de 14 374 euro, pînă în luna martie 2011.

Reclamantul, Chirilov Ion, a motivat că, s-a adresat pîrîtului Moiseev Eduard cu multiple solicitări de a i se restitui suma datoriei, inclusiv prin notificarea scrisă expediată în adresa pîrîtului, care au rămas fără răspuns.

În drept, reclamantul își întemeiază pretențiile în baza prevederilor art. 512-514, 572 alin (1), 619, 871-872 Cod Civil al Republicii Moldova.

Astfel, reclamantul, Chirilov Ion, a solicitat să fie dispusă încasarea în beneficiul său, din contul pîrîtului Moiseev Eduard a sumei de 14 374 euro, cu titlu de datorie, 4 250,58 euro cu titlu de dobîndă de întîrziere și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Dubăsari din 26 februarie 2015, a fost admisă cererea de chemare în judecată, depusă de Chirilov Ion împotriva lui Moiseev Eduard, cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată, a fost dispusă încasarea de la Moiseev Eduard în beneficiul lui Chirilov Ion a sumei de 14 374 euro cu titlu de datorie, 4 250,58 euro cu titlu de dobîndă de întîrziere; a fost dispusă încasarea de la Moiseev Eduard în beneficiul lui Chirilov Ion a cheltuielilor de judecată, legate de achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată, în mărime de 3 000 lei, cheltuieli legate de citarea publică, în mărime de 80 lei, cheltuieli pentru asistența juridică acordată în mărime de 2 000 lei, a fost dispusă încasarea de la Moiseev Eduard în beneficiul statului în mărime de 7 269,27 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 19 decembrie 2017, a fost admis apelul declarat de Moiseev Eduard, a fost casată integral hotărârea Judecătoriei Dubăsari din 26 februarie 2015 și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă, ca tardivă, cererea de chemare în judecată depusă de Chirilov Ion împotriva lui Moiseev Eduard cu privire la încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere și a cheltuielilor de judecată.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, a fost expediată participanților la proces la data de 18 ianuarie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 584 (f.d. 232 vol. I), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei, lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de către Chirilov Ion, la data de 20 februarie 2018, cu respectarea termenului indicat la art. 434 Cod de procedură civilă.

Prin cererea de recurs depusă, Chirilov Ion a solicitat admiterea recursului și casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe și încasarea de la intimat a taxei de stat, achitate la depunerea cererii de recurs.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a indicat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, iar aprecierea probelor a fost arbitrară, erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

Recurentul, Chirilov Ion, a motivat că, instanța de apel a încălcat principiul contradictorialității și egalității armelor, prin faptul că instanța de apel a examinat cererea intimatului Moiseev Eduard, prin care, a solicitat respingerea acțiunii ca tardivă, dar a refuzat de a examina cererea lui Chirilov Ion, de repunere în termenul de adresare în instanța de judecată, fapt ce îl defavorizează pe recurentul Chirilov Ion, față de intimatul Moiseev Eduard.

Recurentul a specificat că, cererea de repunere în termenul de adresare în instanța de judecată, nu este o pretenție nouă, dar este una necesară, în legătură cu invocarea termenului de prescripție de către Moiseev Eduard.

Recurentul, Chirilov Ion, a invocat că, deși obligația de rambursare a împrumutului a devenit exigibilă la data de 31 martie 2011, nu a avut posibilitatea de a depune cerere de chemare în judecată, deoarece se afla peste hotarele Republicii Moldova. Astfel, Chirilov Ion a revenit în Republica Moldova la data de 12 august 2011, 03 august 2011, 03 august 2013 și 26 iulie 2014, iar la data de 26 august 2014, a depus cererea de chemare în judecată prin intermediul oficiului poștal.

Recurentul a indicat că, din data de 31 martie 2011 și pînă la 26 august 2014, pîrîtul Moiseev Eduard i-a comunicat verbal lui Chirilov Ion că va rambursa împrumutul. Ultima perioadă, înainte de expirarea termenului de prescripție, cînd recurentul s-a aflat în Republica Moldova, a fost perioada cuprinsă între 03 august 2013 – 31 august 2014, cînd Chirilov Ion avea o speranță rezonabilă că pîrîtul Moiseev Eduard va rambursa suma restantă a împrumutului.

Astfel, recurentul Chirilov Ion consideră că a omis din motive întemeiate termenul de adresare în instanța de judecată.

Recurentul consideră că, decizia Curții de Apel Chișinău din data de 19 decembrie 2017, este una contradictorie, or deși instanța de apel indică că, cererea de repunere în termenul de adresare în instanța de judecată nu urma a fi examinată, instanța de apel se expune asupra motivelor repunerii în termen, invocate de către Chirilov Ion.

La data de 07 martie 2018, în adresa intimatului Moiseev Eduard, a fost expediată copia recursului declarat de către Chirilov Ion, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referințelor, iar pînă la examinarea recursului,

intimatul Moiseev Eduard, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 mai 2018, recursul declarat de Chirilov Ion, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2017, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Chirilov Ion, urmează a fi admis, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din data de 19 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chirilov Ion împotriva lui Moiseev Eduard, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată, din motivele relevate infra.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel, în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Materialele cauzei atestă că, la data de 10 noiembrie 2008, recurentul, Chirilov Ion, a acordat un împrumut în valoare de 15 000 Euro, intimatului Moiseev Eduard, pe un termen de 12 luni, fiind întocmită o recipisă de către Moiseev Eduard (f.d.108).

Ulterior, la data de 02 decembrie 2010, intimatul, Moiseev Eduard a rambursat suma de 626 Euro, din datoria în mărime de 15 000 Euro, obligându-se să ramburseze restul împrumutului, în mărime de 14 474 Euro, pînă în luna martie 2011, eliberînd o nouă recipisă (f.d.107).

Prin hotărârea Judecătoriei Dubăsari din 26 februarie 2015, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Chirilov Ion împotriva lui Moiseev Eduard cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, a fost dispusă încasarea de la Moiseev Eduard în beneficiul lui Chirilov Ion a sumei de 14 374 euro cu titlu de datorie, 4 250,58 euro cu titlu de dobîndă de întârziere; a fost dispusă încasarea de la Moiseev Eduard în beneficiul lui Chirilov Ion a cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 3 000 lei, cheltuieli legate de citarea publică

în mărime de 80 lei, cheltuieli pentru asistența juridică acordată în mărime de 2 000 lei; a fost dispusă încasarea de la Moiseev Eduard în beneficiul statului în mărime de 7 269,27 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 19 decembrie 2017, a fost admis apelul declarat de Moiseev Eduard, a fost casată integral hotărârea Judecătorei Dubăsari din 26 februarie 2015 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă, ca tardivă, cererea de chemare în judecată depusă de Chirilov Ion împotriva lui Moiseev Eduard cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Colegiul constată că, la data de 20 iunie 2017, recurentul, Chirilov Ion, prin intermediul avocatului Dorel Rotaru, a depus în instanța de apel, o cerere de repunere în termenul de adresare în instanța de judecată, a cererii de chemare în judecată depusă de Chirilov Ion împotriva lui Moiseev Eduard, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Instanța de recurs stabilește că, prin înaintarea unei cereri de repunere în termenul de adresare în judecată, reclamantul Chirilov Ion, nu a modificat pretențiile deduse judecării. Or, instanța de apel, eronat a interpretat art. 372 alin. (3) Cod de procedură civilă, în sensul că cererea de repunere în termenul de adresare în judecată, constituie o nouă pretenție. O asemenea interpretare, a instanței de apel, este una contrară principiului egalității armelor, în condițiile în care, cererea lui Chirilov Ion, de repunere în termenul de înaintare a acțiunii, depusă în instanța de apel, era inerentă, din motivul că pârîtul Moiseev Eduard, a invocat tardivitatea depunerii acțiunii, doar în instanța de apel.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, principiul egalității armelor semnifică tratarea egală a părților, pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una din ele să fie avantajată în raport cu partea opusă.

Instanța de recurs, reține că acest principiu, face parte din noțiunea unui proces echitabil, și impune ca fiecărei părți, să i se ofere posibilitatea rezonabilă de a-și susține cauza sa, în condiții în care să, nu o plaseze într-o situație dezavantajoasă față de partea opusă.

Totodată, instanța de recurs, reține că, hotărîrea instanței de apel nu corespunde principiului clarității unei hotărîri judecătorești. Or, deși instanța de apel indică că, argumentele indicate în cererea privind repunerea în termenul de depunere a acțiunii, indicate de Chirilov Ion, nu sunt întemeiate, instanța nu se expune asupra respingerii sau admiterii acestei cereri.

În motivarea cererii de repunere în termenul de adresare în instanță, Chirilov Ion a indicat că, deși obligația de rambursare a împrumutului a devenit exigibilă la data de 31 martie 2011, nu a avut posibilitatea de a depune cerere de chemare în judecată, deoarece se afla peste hotarele Republicii Moldova. Chirilov Ion a revenit în Republica Moldova la data de 12 august 2011, 03 august 2011, 03 august 2013

și 26 iulie 2014, fapt confirmat prin informația eliberată de Departamentul Poliției de Frontieră, nr. 35/7-4-989 din 18 februarie 2015.

Respectiv, instanța de recurs conchide că, instanța de apel deși a apreciat critic argumentele lui Chirilov Ion, privind repunerea în termenul de adresare în instanța de judecată, nu s-a expus asupra respingerii sau admiterii cererii de repunere în termenul de adresare în instanța de judecată și nici asupra faptului dacă cererea de chemare în judecată a fost depusă în termenul de 30 de zile calculat din ziua în care, a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de prescripție.

Instanța de recurs remarcă că, obligația de rambursare a împrumutului a devenit exigibilă în luna martie 2011, moment din care urmează a se calcula termenul de prescripție de 3 ani, prevăzut de art. 267 Cod Civil. Respectiv, termenul de prescripție a acțiunii de rambursare a împrumutului a expirat în luna martie 2014.

Colegiul reține că, conform informației eliberate de Departamentul Poliției de Frontieră, nr. 35/7-4-989 din 18 februarie 2015 (f.d.189 vol.I), Chirilov Ion, a revenit în Republica Moldova, la data de 03 august 2013, moment în care era în interiorul termenului de prescripție, iar după expirarea termenului de adresare în instanța de judecată, care a expirat în luna martie 2014, Chirilov Ion, a revenit în Republica Moldova, la data de 26 iulie 2014. Respectiv, în decurs de 30 de zile din momentul revenirii în Republica Moldova, la data de 26 august 2014, prin intermediul oficiului poștal, Chirilov Ion, a depus cerere de chemare în judecată, împotriva lui Moiseev Eduard, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Instanța de recurs constată, că aceste circumstanțe, au rămas fără o apreciere adecvată de către instanța de apel, deși urmau a fi verificate și analizate minuțios, întru soluționarea corectă a litigiului.

Astfel, Colegiul reține că, instanța de apel, fără a intra în esența acestui argument și fără a supune verificării argumentul dat, în raport cu prevederile legale, sub imperiul căror urmează a fi judecat prezentul litigiu, a constatat că, cererea de chemare în judecată depusă de Chirilov Ion către Moiseev Eduard, urmează a fi respinsă ca fiind tardivă.

Reieșind din specificul acțiunii deduse judecătii, precum și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, era indispensabil de a examina cauza în fond și de a verifica cerințele formulate prin prisma particularităților instituite de Codul civil.

Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse

aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

Reiterând, motivele de fapt și de drept expuse mai sus, statuând cu certitudine faptul că, argumentele recurentului Chirilov Ion sunt fondate și constatând că instanța de apel a soluționat eronat litigiul în cauză, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de Chirilov Ion, a casa decizia Curții de Apel Chișinău din data de 19 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chirilov Ion împotriva lui Moiseev Eduard, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La judecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, creînd condiții obiective și reale participanților la proces și judecînd pricina, să emită o hotărâre legală și întemeiată, reieșind din circumstanțele esențiale ale pricinii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A admite recursul declarat de către Chirilov Ion, prin intermediul avocatului Dorel Rotaru.

A casa decizia Curții de Apel Chișinău din data de 19 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Chirilov Ion împotriva lui Moiseev Eduard, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Svetlana Filincova

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Nina Vascan

